

Mire elég az európai humanitárius segítség Ukrajnában?

Az orosz–ukrán konfliktus miatt az utóbbi egy hónapban több mint 6,5 millió embernek kellett lakóhelyet váltania Ukrajnán belül, illetve 3,7 millió ukrán lakos kényszerült az ország elhagyására, ahogyan ez az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának (UNHCR) adataiból kiderül. Ezek a számok azonban nyilvánvalóan napról napra emelkednek. Az UNHCR jelenleg körülbelül 13 millió főre teszi azokat, akik az érintett területeken rekedtek, vagy a magas biztonsági kockázat, az infrastruktúra tönkretétele, vagy forrás- és információhiány miatt azzal kapcsolatban, hol találhatnak megfelelő biztonsági és lakhatási feltételeket, nem tudják elhagyni lakóhelyüket.

Az UNHCR arra is felhívta a figyelmet, hogy kollégái közül is többen kényszerültek elhagyni a kormány által nem ellenőrzött területeket, és néhányukkal ez már második vagy harmadik alkalommal történik meg 2014 óta, azonban ennek ellenére folytatják munkájukat az országban.

Ukrajnában jelenleg az UNHCR azon dolgozik, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült emberek számára biztonságosabb, stabilabb körülményeket és védelmet biztosítson. Emellett a határ menti térségek közelébe, a tranzit-zónákba és a befogadóközpontokba több UNHCR-csapatot és helyi partnert is küldtek, illetve eddig több mint 1000, a harcokban érintett területeken lévő háztartás számára biztosítottak védőfelszereléseket, amelyek által a lakók némileg helyreállíthatják otthonukat, és megvédhetik azt. Az UNHCR segélyeivel egyelőre nem érte el a legnehezebb helyzetben lévő és legnagyobb mértékben érintett Mariupolt és Harkovot, azonban dolgoznak azon, hogy ezekre a helyekre is humanitárius segélycsomagokat küldjenek (bővebb információ a szervezet honlapján¹ található).

Azonkívül, hogy a szomszédos országok a konfliktus kirobbanása óta nagyszámú ukrán állampolgárt fogadnak be, jelentős mértékben segítik pénzügyi, tárgyi és egyéb támogatással Ukrajnát, sokak szerint példaértékű a jelenlegi humanitárius összefogás. Közösségi szinten az Európai Unió 27 tagállama,

¹ UNHCR: *A Month Since the Start of the War, Almost a Quarter of Ukraine's Population Are Displaced* (2022. március 25.).

kiegészülve Norvégiával és Törökországgal, február óta természetbeni segítséggel támogatja Ukrajnát az orvosi eszközöktől kezdve a védelmi és különleges felszereléseken át a járművekig és az energetikai berendezésekig, amelyeket közvetlenül Ukrajnába juttatnak el a Lengyelországban, Romániában és Szlovákiában felállított logisztikai csomópontokon keresztül. Emellett az EU több mint 10 millió euró értékben küldött orvosi készleteket Ukrajnának az uniós polgári védelmi mechanizmus (rescEU) keretében, amely speciális orvosi eszközöket és védőfelszerelést foglal magában. Az EU polgári védelmi szakértői Moldovában, Lengyelországban és Szlovákiában segítik a hatóságokat az Ukrajnából érkezők fogadásában.

A fentiek mellett az Európai Bizottság február végén bejelentette, hogy 90 millió eurós humanitárius segítséget biztosít a háború által érintett civilek segítése, védelme érdekében, amelyből 85 millió eurót Ukrajna, 5 millió eurót pedig Moldova számára különítettek el, illetve Moldova számára március elején további 3 millió eurót határoztak meg támogatásként az Ukrajnából érkező polgárok segítése érdekében.

A fentiek mellett az EU március 4-én megállapodott arról, hogy életbe lépteti az átmeneti védelemről szóló irányelvet annak érdekében, hogy gyors és hatékony segítséget nyújtson az háború menekültei számára. Az irányelv szerint mindenkit be kell fogadni az EU-ba, aki a konfliktus miatt otthona elhagyására kényszerült, így a menekültek legalább egy évig ez EU-ban maradhatnak, tartózkodási engedélyt kapnak, illetve hozzáférést az oktatáshoz és a munkaerőpiachoz. Emellett az EU tagállamai számára jelentős pénzügyi támogatást biztosít a 2021–2027-es időszakra szóló uniós alapokból, amely segítségével képesek lesznek hatékonyan kezelni a menekültügyi helyzetet, és be tudják majd fogadni a háború elől menekülőket.

Magyarország már szintén több humanitárius segítyt nyújtott Ukrajnának. Március elején az ország egyik legnagyobb humanitárius akciójára került sor, amikor is 600 millió forint értékben küldtünk élelmiszert, higiéniai eszközöket és gyermekápolási termékeket Ukrajnába. A közeljövőben újabb, az egészségügyi ellátáshoz szükséges eszközökből álló szállítmányt indítanak majd el, amely főként orvosi műszereket és infúziós kellékeket, orvosmechanikai eszközöket, gyógyszereket, kötszereket tartalmaz, illetve emellett a határ menti településeken rendkívüli az összefogás az Ukrajnából érkező állampolgárok fogadása, segítése érdekében. Ugyanakkor az ukrán egészségügyi miniszterhelyettes, Oleksii Iaremenko március 27-én arról számolt be, hogy az Ukrajnába érkező humanitárius segítség mértéke csökkenésnek indult, ezért felhívta a nemzetközi közösség figyelmét arra, hogy segítsék Ukrajnát, és küldjenek

további, azonnali támogatásokat részükre, hiszen most van az eddigi legnagyobb szükség erre. További hírek is megerősítették, hogy az ország északkeleti részében a humanitárius helyzet március második felében már katasztrofálissá vált, így felmerül a kérdés, meddig tartható fent az Európából érkező humanitárius segítség jelenlegi szintje. Természetesen ez európaihoz társul még az USA-ból és Kanadából érkező katonai és humanitárius segély is, azonban a háború elhúzódása nemcsak az európai országok befogadási kapacitásait teheti és teszi már most próbára, de a humanitárius, gazdasági és egyéb segítségnyújtás biztosítása sem tekinthető egyértelműnek és biztosítottak egy elhúzódó háborús konfliktus során.

2022. március 29.

Felhasznált irodalom

UNHCR: *A Month Since the Start of the War, Almost a Quarter of Ukraine's Population Are Displaced* (2022. március 25.). Online: www.unhcr.org/news/briefing/2022/3/623da5894/month-since-start-war-quarter-ukraines-population-displaced.html